

Burgemeester en Wethouders

Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden

Leden van de gemeenteraad van Leiden

Gemeente Leiden
Bezoekadres Stadhuis
Stadhuisplein 1
Postadres Postbus 9100
2300 PC Leiden
Telefoon 14071
E-Mail
Website www.leiden.nl/gemeente

Datum 21 september 2017
Ons kenmerk Z/17/1182166/1248618
Onderwerp Stationsgebied, toekomstig busstation op huidige locatie

Contactpersoon Erik Wiltink
Doorkiesnummer 4605

Geachte leden van de raad,

Het Stationsgebied van Leiden is een van de belangrijkste entrees van de stad en vormt de verbinding tussen de historische binnenstad en het Leiden Bio Science Park. De huidige structuur en inrichting passen niet bij de ruimtelijk-economische ambities van Leiden. Daarom ondergaat het gebied de komende jaren een grondige verandering. Na herontwikkeling is het Stationsgebied straks dé centrale ontmoetingsplek van onze stad waar ruimte is voor wonen, werken, winkelen, reizen en verblijven. Bovendien is de integrale ontwikkeling van het Stationsgebied cruciaal voor de verstedelijkingsopgave en de realisatie van het woningbouwprogramma van zowel Leiden als de Leidse regio. Dit vanuit de gedachte dat het stationsgebied van Leiden in eerste instantie een belangrijk bron- en functioneel verkeersknooppunt is voor de bredere regio en stad.

Op dit moment wordt op drie ontwikkellocaties in het Stationsgebied hard gewerkt aan de entree naar de binnenstad door het realiseren van een kwalitatief hoogwaardig programma voor wonen, werken en verblijven. De ontwikkeling van andere ontwikkelkavels ligt nu stil, in afwachting van de locatiekeuze voor het busstation. Om de in onze optiek urgente stedelijke ambities voortvarend door te kunnen zetten, vindt het college het van groot belang om een duidelijke locatiekeuze te maken voor het busstation en daarmee inwoners, stakeholders en marktpartijen niet langer in onzekerheid te laten. Diezelfde duidelijkheid is ook gewenst voor diverse inrichtingsprojecten in de binnenstad en het project ambtelijke huisvesting. De locatiekeuze van het busstation heeft invloed op deze projecten en ze zijn daarom tijdelijk stil gelegd. Aangezien sommige projecten ook een onderhoud- en beheerkant kennen die verder uitstel compliceert, is duidelijkheid over de locatie van het busstation nu zeer gewenst.

Het college constateert dat die zo gewenste zekerheid niet binnen een afzienbare periode is te garanderen bij een keuze voor een locatie aan de Bio Science Parkzijde van Leiden Centraal. Dit omdat het draagvlak voor een keuze nu ontbreekt. Daarom kiest het college van burgemeester en wethouders alles afwegend nu om de huidige busstationlocatie aan te wijzen als plek voor het busstation. In deze brief informeert het college u over de keuze, de overwegingen en de consequenties die aan deze keuze zijn verbonden.

Afwegingen

De afgelopen maanden is op verzoek van de gemeenteraad een breed opgezet participatieproces ingericht, onder begeleiding van een onafhankelijke deskundige. Een van de doelen van het participatieproces was het betrekken van de stad en andere stakeholders bij de locatiekeuze voor het busstation, zodat het college een keuze kon maken die kan rekenen op voldoende draagvlak.

Uw raad en het college vinden dit draagvlak zo belangrijk omdat wij de afgelopen jaren hebben gemerkt dat een brede consensus cruciaal is om met voortvarendheid te kunnen doorpakken op de uitvoering van grote investeringsprojecten met een impact op de hele stad.

Als onderdeel van het participatieproces zijn verschillende locaties voor het nieuwe busstation vanuit de participatie aangedragen en wordt een breed scala aan mogelijke busroutes onderzocht. Het college heeft toegezegd dit najaar de eindresultaten van de onderzoeken aan de gemeenteraad voor te willen leggen met de verschillende “voors- en tegens” op basis van een in gezamenlijkheid tot stand gekomen afwegingskader.

De locaties die tijdens het participatietraject zijn aangedragen, hebben niet tot nieuwe oplossingen geleid die op korte termijn te realiseren zijn. Uit de gesprekken met interne en externe deskundigen en de concept-uitkomsten uit de onderzoeken blijkt dat aan de stadszijde uitsluitend op de huidige locatie een compact busstation gerealiseerd kan worden. Andere varianten kennen grotere knelpunten voor het functioneren van het busstation en de bijbehorende bereikbaarheid.

Bij een eerste beoordeling door het college werd duidelijk dat uiteindelijk een keuze gemaakt zou moeten worden tussen een variant aan de Bio Science parkzijde (de Terweelocatie) en een variant aan de binnenstadszijde (de plek van het huidige busstation). Voor beide varianten geldt dat het busstation inpasbaar en met infrastructurele ingrepen in de omgeving mogelijk is.

Aan de Bio Scienceparkzijde betreft dit vooral aanpassingen aan de Rijnsburgerweg, de Posthofrotonde, het Leiden Bio Science Park en bredere consequenties voor de lijnvoering en mogelijk financiën van de OV-concessie. Aan de centrumzijde gaat het vooral om aanpassingen bij de aansluitingen van de Leidse Ring Noord, de Dellaertweg, de Plesmanlaan en de inrichting van de Stationsweg die op kavelniveau impact zullen hebben in de programmering in het Leidse Stationsgebied.

Mede dankzij het intensieve meedenken van de participanten en de klankbordgroep is bij het college het beeld ontstaan van enerzijds de haalbaarheid en anderzijds het draagvlak voor de twee locaties. Het college constateert dat er in de directe omgeving en bij de Provincie en de regio onvoldoende draagvlak is voor een busstation op de Terweelocatie. Bij de directe omgeving ligt de zorg met name op de inpassing in de stad, voor de Provincie, stakeholders en regiogemeenten spelen met name de zorgen over de mogelijke (financiële) consequenties voor het openbaar vervoer.

Toelichting keuze

Dit alles stelt het college voor een lastige keuze. Het college weegt niet alleen de stedenbouwkundige, technische en verkeerskundige (OV) aspecten van de twee overblijvende locaties. Zij bewaakt ook de gevoelde urgentie voor duidelijkheid nu voor tal van projecten en doet dit in het licht van het belang van breed draagvlak bij stadsbrede investeringen. Alles afwegend komt het college tot de conclusie dat de beste keuze is om het busstation aan de centrumzijde in te passen. Dit betekent dat de gemeente de huidige busstationlocatie zal ontwikkelen tot een volwaardig onderdeel van het Masterplan STEO, waarin de stedelijke ambities voor bereikbaarheid en ruimtelijk programmatische kwaliteit integraal worden gerealiseerd. Ook tijdelijk stilgelegde projecten in de binnenstad kunnen dan weer voortvarend worden opgepakt.

In tegenstelling tot het verzoek van de gemeenteraad om twee varianten voor te leggen, kiest het college ervoor de gemeenteraad te informeren over haar locatiekeuze en hiermee de motie M1 VOD van 21 april 2016 af te doen. Het college zal de inpassing van het busstation en busrouting verder uitwerken op basis van de uitgevoerde onderzoeken en binnen de kaders van het Masterplan Stationsgebied, Programma Binnenstad, het Programma Bereikbaarheid en het Masterplan Bio Science Park. Eventuele consequenties zal het college bij de uitvoeringsbesluiten vanuit deze programma's aan de gemeenteraad voorleggen.

Uitgangspunten

Het college hanteert bij de inpassing de volgende drie uitgangspunten:

1. Het college herbevestigt onverminderd de samenhangende ambities uit 'Leiden, Stad van Ontdekkingen, het Masterplan Stationsgebied, de Binnenstadsvisie, de Mobiliteitsnota, het Masterplan Bio Science Park. Bovendien constateert zij dat bij de uitwerking en realisatie van de ambities uit deze visies gedurende de afgelopen jaren grote stappen zijn gezet en wenst deze ontwikkeling te continueren.
2. Als uitgangspunt bij de doorontwikkeling van het Stationsgebied blijft het college vasthouden aan de stedenbouwkundige hoofdprincipes en in het bijzonder te streven naar het bus-vrij maken van de Stationsweg en Steenstraat. Daarbij realiseert het college zich dat deze ambitie niet eenvoudig realiseerbaar zal zijn. Het is de wens dit gebied als aantrekkelijk verblijfsgebied in te richten waarmee een prettige, hoogwaardige entree naar de binnenstad ontstaat.
3. Een inpassing van het busstation vindt zodanig plaats dat deze in de toekomst mogelijk geïntegreerd kan worden met Leiden Centraal en ook dat deze een uitbreiding van Leiden Centraal niet belemmert. Het is de wens om het busstation op te nemen in een bouwkundige ontwikkeling. De inpassing van het busstation zal voldoen aan de ambitie voor een levendige plint waarmee de pleinfunctie wordt versterkt. Uiteraard blijft het altijd mogelijk om in te spelen op ontwikkelingen en veranderende behoeften in de samenleving.

Hoe verder?

De komende periode zal het college zich actief inzetten om te komen tot een optimale inpassing van het busstation binnen het Masterplan STEO. Daarbuiten worden met Provincie Zuid-Holland en Holland Rijnland bestuurlijke afspraken voorbereid over de verstedelijkingsopgave als context voor de nieuwe busconcessie en de mate waarin deze de stedelijke opgave maximaal kan faciliteren. Een gezamenlijke OV-visie maakt hier deel van uit. Leiden streeft daarbij naar aansluiting op Randstad-brede ontwikkelingen als de OV schaa sprong en blijft inzetten op het verder versterken van de lijn Utrecht – Leiden.

De eerder genoemde consequenties van de locatiekeuze worden verwerkt in de uitvoeringsbesluiten die vanaf medio 2018 vanuit de programma's aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Het college hecht er grote waarde aan het ingezette participatieproces voor de locatiekeuze van het busstation op een volwaardige manier af te ronden. Dinsdagavond 26 september gaat de bewonersavond die reeds gepland stond daarom gewoon door en zal het college de aanwezigen een toelichting geven op deze brief.

Hoogachtend,

Burgermeester en Wethouders van Leiden

de Secretaris,

de Burgemeester,